

FÒMENTI

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

Preus de suscripció

REUS. . Ptes. 1'50 al mes.

Fora. . . 4'50 trimestre

Estranger. . . 9'—

Número solt 5 céntimes

Anuncis segons tarifa

ANY XII

REUS, DIUMENGE 2 DE DESEMBRE DE 1917

NÚM. 274

Gran Hotel i Restaurant Els Cafès de LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telefons urbà i interurbà. Habitacions amb

banyos, dutxes i telefons

Chocolates Salas

Elaboració compatible amb
les millors marques del paísDintre pocs dies, grans
regals als consumidorsDe venda en Drogueries
i Confiteries

Representant per Catalunya

AGUSTÍ ESTEVE
Carrer Major, 15.—REUS

Manifest a la dependència mercantil

Feia temps que entre la dependència mercantil de nostra ciutat anava prenent cos l'idea de crear a Reus un Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria, parí amb el que amb el mateix nom funciona a Barcelona, quina finalitat primordial fos auar voluntats, ajuntar esforços, fer convergir tots els pensaments a l'aspresió, unanimament sentida, de lograr el millorament moral i material de la nostra classe.

Toquen ja al seu terme els treballs d'organització que ens encomanà la reunió preparatoria, i al cridar la de la constitució definitiva, creiem un deure esboçar quina serà l'actuació, el caràcter i els fins del CENTRE que anem a constituir.

Tenim el propòsit d'excluir tota mena de violències en l'actuació del CENTRE. No abriguem la pretensió de crear una força per a fer la xocar contra un altre, no venim a ésser un element de discordia, ni pensem plantejar mai les nostres qüestions, apartats del terreny amical i de frància intel·ligència. Per això en l'organització del CENTRE s'hi crea una Secció permanent d'Organització i treball, que cuidarà de negociar totes les diferències que poguessin sorgir entre la dependència i els patrons.

Una de les seccions a la qual pensem donar més fort impuls és la d'Ensenyança professional, també creada en la organització general.

Cal confessar-ho, la capacitat professional de la nostra dependència ocupa un nivell baixíssim. Mai ningú, ni els

sol dependent que deixi d'interessar-se de contribuir a l'obra que emprenen, perque no n'hi haurà cap que no enti l'afany de fer-se capaç, d'adquirir educació i cultura, d'esser socorregut en cassos de malaltia, de millorar la situació, d'expansionar-se en rats d'oci.

Confiem també que ns. acompanyarà la simpatia i apoi dels nostres patrons. Nostres intencions són clares, diàfanes. No poden despertar el més petit rezel, el més lleu prejudici. Del nostre projecte ells serán els primers beneficiats, doncs poden saber per l'experiència que no hi ha negoci més lucratius que rodejar-se de dependents aptes, intel·ligents, treballadors i horrats.

DEPENDENTS! COMPANYS! Aquí teniu esboçada la nostra idea. Que la vostra conciència us marqui el camí a seguir.

Aquesta Comissió s'espera que acudireu tots, adherits o no, a la següent

CONVOCATORIA

Se convoca a tots el Dependents de Comerç a la reunió que se celebrarà el proper dimecres, dia 5, a les 9 i mitja de la vesprilla, en el local de la Cambra de Comerç, per a la constitució definitiva d'un Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria.

Reus 1 de Desembre de 1917.—La Comissió Organizadora.

L'Assamblea de la Mancomunitat

SIXTIMA SESSIÓ

Comença a les onze del matí.

Presideix el senyor Sol.

Es posen a discussió els projectes de acord presentats per la Comissió d'Institució Pública.

Escola d'Infermeres

El primer és el referent a la creació d'una Escola especial d'infermeres auxiliars de medicina.

Hi ha una esmena del senyor Puig d'Asper, que defensa el mateix diputat, referent a que el professorat de la Escola sigui nomenat per concurs.

Li contesta el senyor Bassols, de la comissió, parlant el senyor Puig i Cadafalch.

L'esmena del senyor Puig d'Asper és incorporada al dictamen amb una declaració del senyor Puig i Cadafalch.

Ecoles locals d'industries

Es aprova, sense discussió, un projecte d'acord referent a la creació d'Ecoles d'Industries en les poblacions que ho sol·licitin subjectant-se a determinades bases.

Camins de ferradura

Es posa a discussió el dictamen recaigut en el projecte d'acord sobre els camins de ferradura a reconstruir per

la Mancomunitat, així com els nous proposats.

S'aprova sense discussió.

Transferències de crèdit

Es posa a discussió el dictamen referent a les diverses transferències de crèdit que es proposaven i el senyor Mir i Miró demana explicacions sobre el particular amb el fi de que els diputats puguin fer-se carrec de les causes que les motivaren.

El senyor Maynés, en nom de la Comissió d'Hisenda, dona les explicacions sol·licitades.

Les transferències que es proposaven feien referència al Manicomio de Salt, a les xarxes telefòniques, a contribucions i impostos i a la partida destinada a la paga de capataços i peons.

Es promou un petit debat, en el qual intervenen els senyors Bartrina i Puig d'Asper. Rectifiquen els senyors Maynés i Mir i Miró.

La votació és aprovat el dictamen.

Les obres d'En Clavé.

Es dóna conte del dictamen referent a la proposició de les obres d'En Clavé.

El dictamen és d'accord i és aprovat sense discussió.

Gratificació als empleats

El dictamen referent a la proposició que sol·licita l'augment de sou als empleats és també de conformitat i s'aprova sense discussió.

L'amnistia

Es llegix el dictamen referent a les varietes proposicions que tracten de l'amnistia, aixícom el vot particular del senyor Ullé, que defensa el mateix diputat, i es deixa la discussió per a la tarda.

El doctor Pearson

El dictamen referent a la proposició que demana s'estabilitzi la memòria del doctor Pearson, és de conformitat i és aprovat sense discussió.

Treballs públics

Es llegixen alguns dictamens referents a les proposicions que tracten de condicions de camins.

Parlen els senyors Bassols, Queralt i Iglesias i s'aproven els dictamens sense discussió.

La sessió acaba a la una de la tarda.

OCTAVA SESSIÓ

A dos quarts de set comença la octava sessió, sota la presidència del senyor Sol.

El pressupost per a 1918.

Es llegix el pressupost.

El conseller senyor Bartrina dóna extenses explicacions sobre la formació del pressupost i el senyor Mir i Miró, consum el primer torn en contra. El diputat radical s'estén en aquelles consideracions ja característiques en el seu discurs anual en la sessió de pressupostos.

A totes elles contesta el senyor Bartrina.

Rectifica el senyor Mir i Miró

contestant-li el senyor Maynés en nom de la comissió.

Acabada la discussió de la totalitat, s'aixeca la sessió.

Preus de suscripció

REUS. . Ptes. 1'50 al mes.

Fora. . . 4'50 trimestre

Estranger. . . 9'—

Número solt 5 céntimes

Anuncis segons tarifa

Els de Més Fortalesa ELS DE MÉS AROMA

Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca).-Reus

PRO-AMNISTA

Manifestació a Barcelona

A la capital catalana tindrà lloc avui l'anunciada manifestació prò-amnistia, quin acte promet revestir extraordinària importància. Tota Barcelona, Catalunya entera es manifestarà avui en favor de l'amnistia.

Les adhesions rebudes permeten assegurar que l'acte supererà en importància a tots els celebrats fins avui.

Així deu ésser per l'honor de Catalunya i així serà.

En la sessió celebrada ans d'ahir, l'Ajuntament de Barcelona acordà assistir a la manifestació, amb la bandera de la ciutat i la banda municipal.

Aquesta decisió honra a l'Ajuntament de la ciutat comtal, que ja tingue un gest plausible al demanar no fa molt al Govern l'amnistia, i que ans d'ahir complementa dignament son anterior acord.

Actitut aquesta de l'Ajuntament de Barcelona, que pot paragonar-se amb la de l'Ajuntament de Reus que's negà a assistir a l'acte pro-amnistia celebrat en nostra ciutat el prop passat dilluns.

Sempre, per culpa dels possibilistes, Reus ha de aparèixer com un poble inconscient, sense èmnia!

Què hi diuen an això aquells legueros que en la sessió de nostre Ajuntament afirmaren que la Corporació municipal no podia prestar son concurs al miting pro-amnistia? Que hi diuen els troglodites de «Las Circunstancias»?

Per a assistir a la manifestació d'avui han sortit cap a Barcelona delegacions de Foment Republicà Nacionalista, Jeovantut Nacionalista Republicana i FO-

MENT, amb la bandera de nostra entitat. Se'n diu que també ha sortit cap a la ciutat comtal, amb el mateix objecte, una Comissió de la Casa del Poble, amb sa bandera.

El Comitè d'unió d'esquerres

El Comitè de l'unió dels partits de esquerres, en vista de que el Govern es nega a concedir l'amnistia i pretén sortir del pas amb variis indults parciais, ha expressat son pensament, que és el de tots els que demanem l'amnistia i el dels qui han d'acollir-se a ella, en la següent nota:

«Aquesta solució vergonyant constiaria un agravi a l'opinió liberal, que s'indignaria contra aqueixa habilitat de la vella política, per a eludir el problema plantejat per la conciència espanyola.

Donats els compromisos d'alguns ministres, l'opinió buscarà el motiu del canvi d'actitud en suggestions extranyes, incompatibles amb l'autoritat i independència que den tenir el Govern.

En el cas de que això ocorregués, es promourà una campanya d'agitació en tot Espanya per a sol·licitar l'amnistia en demanda de justícia.»

Firmen aquesta nota Aleixandre Lerroux, Pau Iglesias i Melquiades Alvarez

L'estany del Francolí

Nostre distingit país, l'enginyer Anton Gaya, ens ha enviat l'article que a continuació publiquem per tractar-se en ell d'una qüestió de capdàl importància per la nostra comarca.

Tenim coneixement del debat projecte de «l'Estany del Francolí», però ignorem l'estat i situació en que actualment es troba, i en conseqüència publiquem les qüestions del senyor Gaya com un treball de col·laboració que agraij i que esperem serà llegit amb gust pels nostres abonats:

Del Pantà del Francolí

Fa temps que molts amics meus, pertanyents a diversos dels partits polítics, m'havien preguntat pels estudis i treballs que porto fets per a la realització de l'ideal de la meva vida tècnica: la regió total del Camp de Tarragona. Ara puc ja satisfer el desig dels meus amics i fins la curiositat que en el públic ha originat la nova d'aital obra; i per això agafó la ploma i vaig a escriure per tothom.

«L'ideal de la meva vida tècnica», he dit, quan, més exactament parlant, es l'ideal de tota ma vida: sempre he vist en la meva imaginació la bellesa d'un Camp rubert de vegetació i cregat de fruit, regat per abundants aigües que li donaven d'aquest modo la vida i també la blanca, netedat, als pobles que tenen la sort de veure la venerable silueta de l'immortal Tarragona. «Com se podrà acabar la sequia de la meva terra?» sempre jo'm pregunta.

Per fi, si ja a l'any 1907, (vegi's la premsa de Reus d'aquella època) jo escrivíac preocupant-me d'aquest assumpte i des d'allà avors mai l'he deixat en absolut, avui, després d'un any mig de constants estudis, treballs i desvetllaments, puc ja parlar d'un modo concret i donar detalls de la solució que considero única. Un any i mig de sacrificis crec que proven el meu convenciment.

Era al Juliol de l'any 1916 quan, resuscitant jò antigues idees de D. Pau Font de Rubinat, vaig escriure a aquest senyor i després me vaig veure amb ell per sentar les bases de la nostra actuació. Era precisament el dia 24 del mateix mes quan vaig conferenciar amb varis personalitats de Reus, que m'aconseillaren que jo estudies l'assumpte i trobés els resultats tècnics que poguessin servir per a convencer a una Assamblea que's convocaria si els meus resultats fossin favorables.

Dels allàvors vaig dirigir tots els meus entusiasmis i energies a un sol objectiu: i després d'estudis en el tèrrer, proves pràctiques, un detingut estudi de solucions i una colossal revisió en les millors publicacions tècniques de tot lo important que «ha fet al món», vaig poguer presentar al Desembre del mateix any números concrets que demostren la possibilitat de que aviat poguem veure tot el Camp convertit en regadiu. Doncs, ademés de lo que'l Pantà de Riudecanyes podrà regar, amb l'embassament del Francolí seria possible el regadiu d'unes 18.600 hectàrees de tèrrer, situades en els termes d'Alcover, Cambrils, Constantí, Garidells, La Plana, La Riba, La Selva, Más Ricart, Masó, Milà, Morell, Perafort, Picamoixons, Pobla de Mafumet, Puigdelfi, Raurell, Reus, Tarragona, Vallmoll, Valls, Vilallonga i Vilaseca.

Aquesta és la meta a que aspirem a arribar, i, continuant els nostres treballs per conseguir-ho, a la vegada que els estudis tècnics hem realitzat ja acció social. Efectivament, al 14 de Juny de 1917 se va reunir a cà la Vila de

Reus una Assamblea de personalitats, pertanyents a totes les opinions polítiques, convocada pel M. Iltr. Sr. D. Josep Simó i Bofarull, que era Alcalde allavores, i aquesta reunió va rebre molt bé l'esmentat projecte i nomenà una Comissió gestora que és presidida per D. Pau Font de Rubinat i en la qual hi ha persones de tanta valúa com els ex-alcaldes D. Emili Briansó i D. Ramón Vidiella, l'ex-president de la «Lliga» D. Esteve Sagalà, el diputat provincial D. Pau Gassull, etz., sense oblidar a D. Eduard Toda, el benemerit patrici resident a Londres; Comissió que ha celebrat i continua celebrant ses reunions a cà la Vila. En la darrera junta (la del 21 d'aquest més) va nomenar als seus delegats per a treballar alhora amb les personalitats de Tarragona i Valls.

No entrà en el caràcter popular de aquest èxit el donar detalls tècnics del projecte que jo he estudiat. Però si s'ha manifestar que, després de prendre nota dels regadius avui utilitzats al Francolí i valent-me de dades de la nostra «Sociedad Astronómica de Barcelona» vaig fer els càlculs pertinents i he deduit la conveniència de construir un embassament de 30 mil lions de metres cúbics (el Pantà de Riudecanyes és de 3 milions i mig) que servirà per regular un capdàl útil de 52.820.000 metres cúbics que tendriem per terme mig durant un any en el Riu Francolí (en l'Estrat de la Riba) on se construirà la presa. Aquesta serà de formigó armat: així s'obtindrà rapidesa i baratura de construcció (vegi's «Íberia»).

ANTON GAYA I BUSQUETS.

Enyiner
Professor supernumerari de l'Escola d'Enginyers de Barcelona.

ca del 17 d'aquest més, que confirma les seves idees).

De l'embassament ne sortiria un sol canal que, mercès als valors de les seves cotes i seguint les vessants de les muntanyes, conduiria l'aigua a la Boca de la Mina, de Reus; i d'aquest canal derivarien cequies en direcció de muntanya al mar que distribuirien la aigua per les finques. Desseguida es comprén que, portada l'aigua a la Boca de la Mina, el líquid suministrat pel Francolí podrà ajudar a l'escassés en el Pantà de Riudecanyes: vet-aquí la solució del regadiu total del Camp de Tarragona.

La construcció de l'embassament i canal tal com aquí s'ha explicat i les obres complementàries (entre les que projecto dos ponts i dues forades) i les expropiacions a que donarien lloc resultarien a un preu econòmic: 32 céntims de pesseta per metre cúbic; lo que permetria rebaixar l'alt cost del de Riudecanyes, si s'és una combinació financiera amb aquest.

Queda escrit el resum esquemàtic de l'objecte dels nostres desvetllaments: he posat aquí lo que m'ha semblat indispensable per a donar a entendre que si lo que hem treballat és molt, lo que falta per fer és moltíssim; per tant, pensin els pobles interessats l'importància d'aital obra i dispositiu se a ajudar-nos quan a no tardar, el nostre present els hi demanarí el seu concurs.

27 de Novembre de 1917.

Associació Protectora de la Ensenyansa Catalana

Per a cel lebrar la constitució de la Delegació reusenca de la patriòtica entitat presidida pel benemerit senyor Folguera i Durán, la junta focal de qui és president el nostre distingit amic don Pere Barrufet, ha organitzat una vellada que tindrà lloc el proper dijous dia 6, en el Teatre del «Centre de Lectura» i quin programa serà el següent:

PROGRAMA

1.ª El sextet que dirigeix el mestre Mateu, executarà «Solidaritat de Flors» (Lamote).

2.ª La Companyia d'aquest Teatre, que dirigeix el notable actor senyor Piera, representarà el primer acte del drama de l'insigne D. Angel Guimerá

LA PECADORA

REPARTIMENT: Daniela, senyora Roca; Antonia, senyora Perello; Mònica, senyora Pallarés; Tomasetà, senyora Vendrell; Pòna, senyora Novials; Agna, nena Cosmó; Ramón, senyor Piera; Don Joaquín, senyor Mas; Mr. Albert, senyor Rimblas; Andreu, senyor Guillot; Valeri, Sr. Marín (P.).

3.ª Fantasia sobre motius de cançons populars (Iaporta-Mateu), pel sexe-

AVANTO

4.ª Parlaments alusius a l'acte pels delegats de la A. P. de l'E. C., senyors Iglesias y J. Grant i Sala.

5.ª Lectura de poesies, pel següent ordre:

A) A la més bella parla (Martí Folguera), per l'actor senyor Piera.

B) Per un palmó (N. N.) pel nen Andreu Oller.

C) El bon fill (Delclós) pel nen Isidro Olivés.

D) Cançó de nois (F. Mateu), pel nen Josep Mateu.

E) La bola de neu (Bori), pel nen Ramón Salvat.

F) Precs d'una mare.—Desig maternal (I. Iglesias), per l'actriu senyora Roca.

6.ª «L'Arlesiana» a pastoral; b) farandola. (Bizet), pel sextet.

7.ª ESTRENO de l'hermos idili en un acte de l'minent dramaturg don Ignasi Iglesias,

“L'Alegria del Sol”

REPARTIMENT: Palmira, senyora Perelló; Bieto, senyor Guillot; Feliu, senyor Piera; Geroni, senyor Mas; Patitius, senyor Marín (P.).

8.ª «Maruxa» fantasia (Vives), pel sextet.

9.ª Cançons catalanes, pel chor de senyorettes que dirigeix el mestre Piqué.

a. Trovador, Narcisa Freixa.

b. La Fèrigola, Borrás de Palau.

c. Cançons d'amor, Piqué.

d. Cançoneta, Iglesias-Piqué.

e. T'estimo, Grieg.

Inútil ponderar la trascendència d'aquesta vellada, puig ademés de la abundant varietat de números de selecta amenitat que l'integren, donarà lloc a la sempre agradosa ocasió de poguer sentir la patriòtica veu del més gran poeta del poble català, l'excels Ignasi Iglesias, i la fogosa paraula de l'infatigable propagandista del conreu i respecte a nostra Parla, nostre compatrioti en Grant i Sala, els dos delegats pel Consell Directiu de la A. P. de la E. C. per a que vinguin a nostra ciutat com selectes missatgers del noble apostolat de la reivindicació dels drets de nostra hermosa Parla, que si no prou regoneguts i respectats en aquesta ciutat, és amb goig que cal consignar que molt s'ha guanyat en els últims temps, sobre tot en la premsa, en la literatura, en actes públics i privats, solemnement i en l'intimitat, ja que avui a Reus sinó cosa corrent, al menys no és rara la utilització de la Parla Catalana.

Es per això que augurem un bell perydre de profit en la tasca a realitzar per la Delegació reusenca de la A. P. de la E. C., que dijous vinent començarà a donar fe de vida amb l'hermos acte a que havem sigut convidats i que coralment desitgem resulti correugidissim pels nostres compatriots.

L'orgia possibilo-datista

Una alcaldada

El senyor Sardà és prou conegut per a que li fem propaganda de monterilla i atrabiliari. Clar és que no totes les alcaldades d'aquest senyor han trobat correctiu perquè el nostre poble té massa afició a la comoditat i no té costum d'exercir les accions i d'utilitzar els medis legals per a posar a ratlla a les autoritats desaprensives. Pero la recent alcaldada a que ens referim ha trobat excepció en aquesta passivitat, ja veurem què en surt.

Es el cas que el de R. O. feu enderrocar per la brigada una barrera del carrer de Monterols, barrera erigida reglamentàriament i necessària per a les reparacions que's fan en l'immoble.

La feu destruir perquè li donà la gana, i en aquesta arbitria determinació de què intervenir-hi en gran manera certa classe de prejudici molt poc avingut amb el caràcter d'autoritat administrativa.

Al Govern civil han acudit els perjudicats amb les ordres del de R. O., i com que al nostre entendre qui no té raó és l'alcalde, puix són ben explícites les Ordinances Municipals, és de creure que desde Tarragona se li farà entendre com deuen conduir-se les autoritats municipals.

Per fortuna ara al Govern civil no hi entra la política, i s'hi fa justicia seca. Així hauria de ser sempre per a escrivament d'alcaldes impulsius i atrabiliaris.

Quan s'hagi ultimat aquest afer el comentarem amb més extensió.

Anomalía

Els comptes i factures que van a la sessió de l'Ajuntament s'acostumaven a llegir amb tots els punts i comes; sempre havia estat així. Pero heu's aquí que a la darrera sessió n'hi havia una pila den Pallejà Vendrell per suministre de carn, comptes o factures que no foren llegits, perquè només se'n cantà l'acreedor i la cantitat global.

Així el públic que assistí a la sessió, i els reporters, segueixen ignorant quants quilos de carn ha venut el pedagog i a quin preu per quiló.

«Es que's hi fa pena, que se sàpiga?

Pintoresc

Els carrers plens de brivalla escuàlia i abandonada, els farts a l'ordre del dia, els municipals per enllot, els cartos contra direcció, les bicicletes sense timbre, corrudes de pobres pidolant arreu, veu's aquí l'aspecte pintoresc i dolorós del nostre poble, en mans de la cuchipanda conservo-possible.

El foraster

D'aont és fill En Silvano Gil Pérez, per què se l'ha nomenat oficial de secretaria?

Aquest nomenament és, en veritat, edificant: els fills de Reus que's morin de gana.

Es, ademés, compatible aquest empleo amb una agència o cosa així que té montada aquest Silvano?

El senyor Barberà ho troba injusti i demàna que quan menys se li donquin uns quants dies de temps.

El senyor Prieto—l'ànima gran—diu que no hi havien atinat (i que has de atinar, infeliç) i que potser té raó el senyor Barberà. Per últim s'acorda que aqueix cesse i nomenament tinguin efecte el dia 7.

El senyor Salvat demana autorització per a vendre llana sobrant de la Casa de Caritat.

El senyor Barberà per a fer un pas adouquinat.

Seguidament s'aixeca la sessió.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Tractament de la sífilis per l'aplicació indolera del

606

diagnòstic de dita enfermetat per l'anàlisi de la sang (Dr. Wassermann)

Dr. A. FRIAS.—Arraval baix de Jesús, núm. 33.—CONSULTA DE 3 A 4

Companyía del Gramófon - SOCIETAT ANÒNIMA ESPANYOLA

Exit colossal dels célebres artistes
TITTA RUFO I CARUSSO
en discs marca GRAMÓFONO

De venda: R. PERPIÑÁ - Carrer Major, 22
Despatx: 24, pral. - REUS
Dipòsit de Relletgeria. - Pell-tg. de butxaca i Despertadors des de 290 pessetes.

75 anys, Alta S. Pere, 16.—Dolors Prats Gibert, 66 anys, Miró, 33.—Magdalena Monté Cendrosa, 66 anys, Manicomí.

MATRIMONIS

Antoni Dalmau Colomé amb Teresa Monné Llevat —Francisco Ras Gual amb Antonia Rigau Monné.—Antoni Bofarull Molner amb María Concepción Vilar Sardá.—Angel Sanjuán Nogués amb María Vallespí Bordas.—Josep Baget Jornet amb Magdalena Codina Boule.

Informació

Nostre particular amic l'intel·ligent i jove pèrit químic D. Manuel Cuadrada i Gibert ha obtingut la sol·licitada autorització per a circular en automòbil per les carreteres de l'Estat durant els primers dies d'aquest mes a l'objecte de fer proves amb un combustible líquid diferent de la benzina, a utilitzar en sa substitució per a donar força motriu.

Per referències dignes de crèdit sabem que s'han fet proves preliminars que fan esperar un falaguer èxit pel nostre compatrioci qui's proposa resoldre un problema avui greuissim.

Advertim als nostres llegidors que desitgin concórrer a l'acte inaugural de la Delegació a Reus de l'Associació Protectora de la Ensenyança Catalana, que si no volen exposar-se a no trobar localitats per a dita testa, quin programma va ressenyat en altre lloc d'aquest nombre, cuidin de passar aviat per la Conselleria del Centre de Lectura, on es reben els encàrrecs.

Els preus de les localitats son els següents:
Llotges platea amb 4 entrades 6 ptes.—
Llotges principals amb 4 id., 4'50 id.—
Butaca platea amb entrada, 1 id.—Entrada general, 0'30.

Banc de Reus de Descomptes i Préstams

Negociem tots els cupons Deutes de l'Estat de venciment primer gener 1918.

Canvi de bitllets i monedes estrangeres.

Amb gran solemnitat se celebrarà ahir en el santuari de Nossa Senyora de la Misericòrdia l'enllaç matrimonial de nostre distingit amic particular N'Antón Bofarull, amb la gentil senyoreta Na María Vilar Sardá.

Després de la cerimònia religiosa foren obsequiats els nombrosos convidats amb un esplèndit àpet a casa de la nua, marxant la feliç parella en viatge de noces a disfrutar de les delícies de la lluna de mal que'ls hi desitgem inacabable.

En el programa de cine que's projectarà en les sessions que's donaran avui al Teatre Fortuny, hi figura el drama psicològic en tres parts «El escoollo de la felicidad».

Completaran dit programa altres interessants cintes.

MAGATZEMS GISBERT
Plaça Constitució, 1.
Abrids i trajes confeccionats, poden comprarse'n a preus molt econòmics, en els MAGATZEMS GISBERT.

En el Teatre del Centre de Lectura s'hi celebraran avui les acostumades funcions. A la tarda es posarà en escena el popular drama en 3 actes «La Creu de la masia» i el joguet «Un cop de telas». A la nit, la magnífica obra de Tamayo i Baus «Un drama nuevo», finalitzant l'espectacle amb l'estrena de la comèdia en 1 acte, original de l'actor de la Companyia senyor Guillot, «Sempre la veritat».

Aquesta tarda tindrà lloc en nostra entitat l'acostumat ball, en el qual s'hi intercalarà varies sardanes.

L'esposa de nostre bon amic en Francesc Nougués ha deslliurat amb tota felicitat una xamosa nena.

Nostra enhorabona als pares de la recent nascuda.

Taller de Cerralleria d'obris

JOAN ADSERA CAMPS
Carrer d'Alegre, 17. - REUS

Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer ondulat, i de tots sistemes, de la casa J. Mas Bagá, de Barcelona.

L'empresa del Teatre Fortuny anuncia per al proper divendres, dia 7 del corrent, el debut d'una Companyia de sarquela i opereta que dirigeix el primer actor Emili Duval i el mestre Laureá Riba i de la que'n forma part la notable cantant Teresa Idel.

En l'aparador de l'armeria que En Lluís Solé posseeix al carrer de Llovera, cridaven ahir poderosament l'atenció una col·lecció d'anims dissecats, sobre tot les dues races d'Avutardes, per ésser exemplars poc coneguts i la forma artística en que estan col·locats degut a l'acer del dissecador, nostre volgut amic N'Antón Escudé.

Dita col·lecció és propietat del Museu d'Història Natural del Centre de Lectura.

En la Sucursal de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, durant la pròxima setmana s'hi trobarà de torn el vocal de sa Junta de Patronat, don Evarist Fábregas.

EL DEBATE, EL DIA, LA ACCION periòdics de Madrid que diariament publicuen cròniques de la guerra pels coneguts critics Armando Guerra i Fernando Weyler.—Preu 1'50 al mes.

Punt de suscripció a Reus:

KIOSKO BORRELL, Plaça del Rei.

En les acostumades sessions de cine que's donaran avui a la «Sala Reus», s'hi projectarà els darrers episodis de la celebrada pel·lícula «El peligro amarillo».

El resto del programa estarà compost d'altres pel·lícules força interessants.

Ahir contragué enllaç matrimonial l'acabat industrial i amic particular nostre En Josep Baget Jornet amb la simpàtica i gentil senyoreta Na Magdalena Codina Boule.

Després de la cerimònia religiosa els novells esposos sortiran en auto vers Barcelona i altres capitals per a disfrutar de les primícies de la lluna de mel que'ls hi desitgem eterna.

Rebin els desposats i llurs distingides famílies nostra enhorabona.

CASA JORBA

ESTANISLAU FIGUERES, 2
La casa Jorba, que es dedica a la venda d'articles de pisa, cristal i tot lo concernent en aquest ram, ha rebut grans existències de GERRES, propies per a conservar olives. PREUS LIMITATS.

Avui s'inaugurarán les sessions de cine i varietats en el saló «Kursaal de Reus», per a les quals ha sigut contractada la parella de balls «Germans Besson».

El programa de cine estarà compost de «El Angelus», «El duelo» i «Actuacions Gaumont».

Prenen-hi part, a més de tots els artistes que componen la companyia Frediani, els colossals números «Les Munier», amb la seva companyia de 30 gossos ensinistrats, i la ballarina russa «Janett Olof», que amb tant d'èxit debutaren ahir; avui se celebrarà funció tarda i nit en el Teatre Circo.

A la societat «La Palma» aquesta tarda s'hi celebrarà un gran ball que amenitzarà la banda que porta el nom d'aquella entitat.

ESPECTACLES

Teatre Fortuny
Grans sessions de cine per a avui.—Preus i hores de costum.

Teatre Circo
GRAN COMPANYIA EQÜESTRE
Director Mr. Wyll

Grans funcions per a avui tarda i nit. Hi pendrà part tots els artistes de la Companyia.

Exit de «Les Munier» i la ballarina russa «Janet Olof».

Preus i hores de costum.

Centre de Lectura-Teatre
Gran Companyia de Declamació dirigida per primer actor
Don ANTONI PIERA i de la que'n forma part la 1.ª actriu **Sra. D. JOSEFINA ROCA**

Grans funcions per a avui:
Tarda, a dos quarts de deu.—El drama en 3 actes «La Creu de la Masia» i el diàleg «Un cop de teles».

Nit, a dos quarts de deu.—El drama en 3 actes «Yorik el Comediante o un Drama Nuevo» i el juguet «Sempre la veritat» (estrena).

Nit, a dos quarts de deu.—El drama en 3 actes «Yorik el Comediante o un Drama Nuevo» i el juguet «Sempre la veritat» (estrena).

Grans sessions de cine per a avui.—Exit de la parella de balls «Germans Besson».

Preus i hores de costum.

Sala Reus
Grans sessions de cine per a avui.—Preus i hores de costum.

SORTIDES

AUTOMOVILS   **CARRUATGES**

MONTROIG   **REUS**   **REUS**   **MONTROIG**

A les 7   A les 11   A les 8   A les 4

> 12'30   > 4'30

PUNTS DE PARADA:

1 Mont-roig, Casa Sabaté.

2 Mont-roig, Cafè de la Plaça.

3 Reus, Carrer de Sant Joan, Guarnicioneria den Baldrich.

Xocolatería LA MUNDIAL
(Antiga del Narri)

Carrer de la Mar, 2 (Carreró davant la plaça de la Constitució) Reus

Aquest establiment al passar a ésser propietat de Vicents Martí, ha sigut reformat el local amb el fi de poguer servir al distingit públic, el qual trobarà en el mateix economia i servei esmerat.

Confitería i Comestibles de Joan Grané

Plaça de Catalunya, núm. 1.-REUS

Extens assortit en Turrons, Confits d'ametlla i Xampanyes des de 250 Pessetes botella.

Aquesta casa serveix el Cafè MORA i PUERTO RICO torrat diariament

Instal·lacions Elèctriques

AMORTITZABLES

Per a informes: **Electricista Freixa**

Carrer de Vilá (a) Bou

REUS

Secció Comercial

Companyia Reusense de Tramvies

Sortides de Reus (Arraval Robuster)   Sortides de Salou

Tren n.º 24 a les 7'50   Tren n.º 25 a les 9'20

> 12 > 16'— > 23 > 18'40

AVIS.—Els dies festius no circularà el tren que surt de Reus a les 16, però en canvi circularàn el de les 15 i el de les 17'05 i el que de Salou surt a les 16.

Els diumenges i dies festius s'expondràn bitllets d'arribada i tornada a 60 céntims per a tots els trems del dia de la expedició.

LÍNIA DE VALENCIA

Surten de Salou per a Valencia 6'21, 9'18, 11'15, 0'02, 13'02 (fins a Benicarló).

Arriben a Salou de Valencia 4'19, 8'32, 15'44, 18'36, 0'35 (desde Benicarló).

La Casa Torres

que des d'alguns anys se dedica a la construcció de mobles, compra fusta de noguer, oliver, roure, aizeroler, etc., etc. a preus corrents.

PLAÇA DE CATALUNYA, 10.-REUS

IMP. SANJUÁN - REUS

Canvi anterior de operacions	Valor nominal pessetas	Operacions
440	Gas Reusense.. .	250
540	Industrial Harinera.. .	500
650	Banco de Reus de.. .	500
	Descuentos i préstamos.. .	500
500	Obligaciones Electra Reusense.. .	500
25	Companyia Reusense de Tramvies, S.A.. .	250
200	Idem id., Sèrie B.. .	500
400	Electra Reusense.. .	500
2600	Institut P. Mata.. .	2500
560	Institut P. Mata.. .	500
150	Empresa Hidrofòrica.. .	360'50
520	Obligaciones Manicomio Reusense.. .	500
130	Carburós de Teruel.. .	500
	Pantà de Riudecanyes.. .	50

EL CAS MES SENZILL DE TOS:

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afecions transitories constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

LITINOIDES SERRA

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la

obtenció de

riquissima aigua de taula

Existeix sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és illegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estòmac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses dc 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes,

UN PAQUET SOLT 10 CENTIMS.

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la velleesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'ímpotent.

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de **TOS** i enfermetats de les vies respiratories són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparéixer tot seguit la fadiga que oprimia y dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSAS.

FARMACIA SERRA**El Rei dels cafès****El més agradable**

LES PERSONES DE BON PALADAR PRENEN EL CAFÉ "PAMPA"

DISPONIBLE**L'Hidràulica Reusense**

de EMILI AULES

Extens assortit en mosaics hidràulics
PREUS ECONÒMICS

Cami de Riudoms REUS

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA

DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37 REUS

JOAN PUJOL

RECADER

EL MÉS ANTIC DE REUS A BARCELONA

ARRAVAL ALT DE JESÚS REUS

NON PLUS ULTRA

Trajos de preus inverossímils

La casa millor assortida en trajos per a nens

Portal de Jesús, 1.—REUS

DISPONIBLE**LLANA DE VALENCIA**

Característicament la llana de València

es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

per a la confecció de vestits de qualitat.

La llana de València es fa servir en la indústria del vestit

</